

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta eșe de 2 ori: Miercuri și Duminică, Folia, cându concedu ajutoriele. — Pretulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/2 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu sêu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 1 Iuliu 19 Iuniu 1868.

Se prenumera la postele c. r., și pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taes'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvania.

Petițiunea eforiei școlilor romane din Brasiovu catra ministeriul Romaniei.

(Vedi și Nr. tr)

Inaltu ministeriu!

Barbatii de statu ai Romaniei și o.o. membrii ai corpurilor legislative au datu in deceniulu din urma atatea prope stralocite de generositate și de patriotismulu lor luminatu intru intinderea de ajutoare materiali la latirea și consolidarea instructiunii publice nationale in comun'a romanésea gr. resaritena din Brasiovu, incatu nu pôte fi mirare, deca subscriș'a eforia incuragiata prin binefacerile cate a vedutu ea pana acum, indrasnesce érași a recurge la generositatea inaltului guvernului și a camerelor legislative, ruganduse din nou pentru unu ajutoriu din tesaurulu statului in favorea școlilor nôstre din Brasiovu.

Edificiulu școlilor nôstre impreuna cu mai multe recuise de ale instructiunii publice au costatu pe comun'a nôstra in cifra rotunda 20 000 galbeni. De aici incolo ia fostu preste putintia a asigura inca si platile corpului profesorescu totu din pungile membrilor comunei nôstre. A face apelu la patriotismulu connationalilor nostri din Transilvania aru fi fostu a lucrâ in contra simtiului de bunacuvintia, pre candu acestia de o parte apasati de cele mai felurite impositie ale statului, ér' de alt'a ocupati cu infintierea unui numeru de 800 școle, de asociatiuni literarie, reuniuni filantropice, restaurari de biserici arse și depradate, ér' siliti a scôte din pung'a sa preste unu milionu și diumetate fiorini.

Amu cerutu de repetite ori ajutoriu materialu din tesaurulu statului, la carele contribue și notiunea nôstra pe fiacare anu cu milioanele. Ni s'a datu unu ajutoriu provisoriu marginitu numai pe cate trei ani de cate patru miisâi fiorini pe anu, pentru ca precum ni s'a spus, tesaurulu statului nostru nu ar' suferi sarcine mai grele.

Amu recureu și la comun'a colectiva politica a Brasiovilor. Ni s'a votatu numai pentru școlele elementare bagatel'a de 1100 fiorini, și acésta totu numai pe trei ani.

Intr'acésta pusețiune mai multu decatu critica, au venit intru ajutoriulu nostru vcturile cele in veci memorabili ale corpurilor legislative romanesci cu 36.400 lei vechi destinati pentru biserica și școlele din Brasiovu.

Intr'aceea tinerimea nôstra nationala statu din locu catu și dintr'o periferia locuita de 100.000 romani insetatu de sciintia, cu alu carei ajutoriu doreșce a scapa de sclavi'a seculilor alergandu cá oerbulu la isvorulu celu limpede, au implutu deja edificiaulu școlilor nôstre cu unu numeru de sietpe sute aprôpe, ceea ce se pôte vedé apriatu dia conspectele matricularie ale anului. Urmarea fû, cumca scolariimea in celea patru clase primarie nu mai incupe si trebue se se deschida clase paralele; gimnasiulu dia patru clase crescu la optu; pentru tinerimea de seosulu femeiescu inca au trebuitu se se deschida patru clase, cum si o școla de lucru. Pentru tôte acestea școle elementari, primarie și gimnasiali, numerulu docentilor și alu profesorilor impreuna cu directorii au trebuitu se se imultiéseca la 21. Platile fôrte moderate, ba in o parte a loru in adeveru serace, se potu vedé din alaturatulu conspectu. Totu dia acestu conspectu se vede modulu cheltuirei sumelor care intra in administratiunea subscrișei

eforii, carea vedindu lips'a midilóceloru, e constrinsa a purcede cu atata rigóre, pre catu nu mai pôte suferi scopulu instructiunii publice; pentruca de si in anii din urma ni s'au mai aratatu cativa benefactori in favorea școlilor nôstre, totusi concurselor acelora cu ajutoriulu loru abia a fostu in stare de a coperi trebuintiele cele mai ardietőre.

Cu tôte acestea comun'a nôstra si-ar' tievé nu numai de o rusine nationala, oi tocma de o crima neiertata, deca ar' cugeta numai vreodata la o repasire pe cararea instructiunii publice. Tocma din contra, atatu interesulu nostru nationalu in genere, catu și interesulu dreptu intielesu alu familiiloru romanesci, ne impune cea mai strinsa indatorire de a cauta totu numai inainte.

Astadi amu ajunsu, cá o parte mare a familiiloru și a tinerimei se reclame ne'ncetatu, cá pe langa școle umanióre, se se deschida neaparatu atatu clase reali catu și comerciali corespondietőre trebuintieloru presentului și viitoriului in acésta comuna eminentu comerciala, pentruca nu toti tinerii au vocatiunea la sciintie umanióre și facultati, oi unu numeru fôrte insemnatoriu e destinatu dela prevedintia, pentru cá se imultiéseca și consolideze clas'a midilocia, reprezentătoare de industria și comertiu, cum și de arte in natiunea nôstra.

Acésta trebuintia se comprobéza in ochii nostri inca și prin impregiurarea, cumca de oativa ani inoșce nuu frumosu numeru de tineri scolari vine din Romania'a la Brasiovu, unde pe langa ce suntu mai scutiti de sgomotulu și tentatiunile cetatiloru mari, sub acésta clima sanetosa și castiga cunoscintie teoretice și practice pe campulu industriei și alu comertului cu spese relative neasemanate mai mici decatu in alte tieri.

Ne-amu determinatu a infintia patru clase reali și dōua comerciali cu nōua profesori.

Edificiulu și celelalte trebuintiöse pentru acestu scopu doplu este gata alu da totu comun'a nôstra; partile acestoru profesori, de si fôrte moderate, adica cá ale profesoriloru gimnasiali, comun'a nu le pôte suporta, pentruca ea mai are a suplini lipsele strigătoare, ce se vedu la corpulu profesoriloru de școle primarie, precum și imultirea midilóceloru de invetiamentu. Mai are a se pregati totudeodata cu alte sume pentru nefericitulu casu, candu guvernulu tierii nôstre ne-ar' taiá subventiunea provisoria. Mai departe, totu acésta comuna se va vedé preste pucinu in pusețiunea de a coneurge și ea cu filerulu seu la infintierea unei academiie de drepturi pentru tinerimea romanéseca din Transilvania și Ungaria, pentruca deca nu o voru infintia și pe acésta romanii pentru sișesi, alții de siguru ca nu voru afla cu cale a sacrificia cate trei mii galbeni pe fiacare anu la scopulu acesta.

Inaltu ministeriu! Crediendu ca amu motivatu de ajunsu trebuintiele școlilor nôstre, destinate a reversa luminele in o parte mare a natiunii nôstre, care in numeru de trei milioane abia se bucura astadi de patru gimnasia și de nici o școla reala și comerciala, venimu cu plecat'a nôstra rugare, pentru cá in ministeriu se binevoiéseca a recomanda inalteloru corpuru legislative votarea unei nōua subventiuni de 2000 galbeni pe fiacare anu.

Inaltu ministeriu!

Provediuti'a ceréseca, éra uneori cate unu destinu neexplicabilu de mintea omenéseca au voitu, cá tocma aici in șinulu acestei comune, in cimeteriele ei și sub acoperementulu bisericiloru sale se repauseze din vécuri in vécuri osamentele unui numeru fôrte insemnatu din parinti și strabunii celoru mai illustre familii ale Romaniei, incependu dela Petru Cercelu pana la Brancoveanulu.

Faceti Domniloru, cá cu acésta ocaziune sufletele strabuniloru Dvóstre se se bucare vedendu dintru inaltimea ceriilororu, cumca multamitorii loru nepoti și stranepti grabescu a le inaltia loru de repausu unu monumentu nici odata peritoriu

Ai in ministeriu pré plecati
Brasiovu 3 Martiu 1868.

Eforia școlilor centrale romane de ritulu gr. orientale.

Ioșifu Baracu, protopopu locale.
Ioane T. Popovici, v.-presiedinte.
I. G. Ioanu, casieriu.
N. T. Ciurcu.
Radu Radoviciu.
George R. Leca.
Ioane Iuga.

CONSPECTULU

erogatiuniloru și perceptiuniloru școlilor centrale romane gr. or. din Brasiovu in starea loru presenta.

I. Venituri anuale:

1. Subventiunea anuală din Romania'a: lei vechi 36.400 sêu 1137 1/2 galbeni a 5 fl. 50 cr.	
	v. a. fl. 6256 25
2. Subventiunea dela erariulu statului Austriei	4000 —
3. Subventiunea dela municipalitates orasiului	1100 —
4. Subventiunea dela fundatiunea Ingaiana	630 —
5. Subventiunea dela reuniunea femeiloru romane de aici	400 —
6. Subventiunea dela copónele obligatiuniloru daruite de privati	200 —
7. Arend'a pe unu munte daruitu	300 —
8 " " 3 holde	18 —
9. Didactrulu dela scolari	900 —
	v. a. fl. 13.804 25

Ce mai lipseșce pana la sum'a ceruta a erogatiuniloru se implinesce din pung'a comunei bisericesci, adica

	759 75
	v. a. fl. 14 600 —

II. Erogatiuni anuale:

Directorulu gimn. cu plat'a an. de	1200 —
3 profesori gimn. " fl. cate 900	2700 —
8 " " " " 800	6400 —
4 " la școlele elem. " 400	1600 —
1 " la o școle de fetitie cu	400 —
1 " " " " 300	—
1 " " " " 250	—
Pentru doi profesori la clas'a 4-a de fetitie cu cate fl. 100	200 —
Instructóre la fetitie pentru lucrulu de mana	300 —
Profesoru de desemnu și caligrafia	300 —
21 profesori cu	v. a. fl. 13.650 —

Alte erogatiuni:

a) Unu secretariu la eforia cu plat'a anuală de	200 —
b) Unu pedelu sêu servitoriu alu școliloru cu simbri'a anuală de	200 —
c) Reparatură la școle; diferite recuise preste anu; premii la scolari; carti la copii seraci; porto și timbrulu baniloru și interesulu capitalului cu care mai suntu școlele datóre	550 —
	v. a. fl. 14.600 —

Deosebitu de acestea, unu profesorulu de literatur'a și limb'a francesca da deocamdata prelegeri din limb'a și literatur'a francesca pentru lips'a midilóceloru gratisu; asemenea mai dau doi profesori gimnasiali instructiune din musio'a vocala érași gratisu.

Brasiovu, Martiu 1868.

Eforia școlilor centrale romane de ritulu gr. orientale.
I. G. Ioanu, casieriu.

Declarare la pronunțamentu.

Fagarasiu 25 Iunie 1868.

Nu aveamu in ougetu a ne declarã si din aceste parti cu privire la pronunțamentu din Blasiu, pentruca noi atatu in adunarile noastre municipale, catu si pe calea diurnalisticã amu irtonatu fôrte desu si ia repetite variatiuni dola inaugurarea dualismului, chiaru aceleasi principia. Inse dopa ce oficiós'a „Unio“ in Nr. 72, „P. Napló“ si alte diurnale maghiare sustienu fara intrerumpere, cumca principiale espresse in numitul pronunțamentu nu ar' constitui totu de un'a data si credinț'a politica a natiunii romane transilvane: ne vedemu indemnati a ne asociã serbatoresce ideoloru si principialoru cuprinse in acelu pronunțamentu, ca-ce pre di ce merge totu mai tare ne convingemu, cumca politici delu nomitele diurnale nesuescu a ucide libertatea, ignorandu adevêrul si vorbindu cu celi pedestri totu numai preste umeru. In contra acestor'a in timpulu presente numai o atare asociatiune pôte se apere drepturile nostre natiunali, autonomi'a tieriei si libertatea. Contrarii nostri politici, pre catu ii cunoscemu noi, suntu ômeni plini de finetio si de spiritu, cotediatoru pana la temeritate, eaacti in descrierea politicee presente a romaniloru transilvani, mai pana la amenunte; inse facia cu aceste calitati fromose aparu a suferi dela unu timpu incôce de unu defectu vitalu, si acestu defectu e, ca -si perdu prea curundu memori'a candu e vorba de natiunea romana in Transilvani'a cã atare, apoi noi filii acesteia nu volimu din capulu loculu se trecemu nici macaru inaintea numitiloru diurnalisti de individi isolati in politica de dens'a si asia dicundu concientie mute, ca-ce cã romani simțimu si noi in tóta poterea cuventulu tristele consecentie, ce aru poté se urmeze, dēca nu amu avē barbaria de a ne manifestã convicțiunile nostre, de cate ori le recere esigenti'a politica, si de cate ori se paru a se fi datu cu totulu uitarei. —

Mai multi.

Ceva despre registrele de proprietate (cartile funduarie).

Clusiu 21 Iunie. In dilele aceste cetii in fôia semioficialu „Unio“ denumirea a 25 de amployati la cartile funduarie, intru a caroru nume numai unicu e romanu, cu nume Blasianu, era ceilalti toti maghiari si mai alesu Clusiani. Pana acuma s'au denumitu la cartile funduarie preste 100 de amployati, si abia aflamu intre densii 6—7 romani! Precum scimu si oam amu auditu, ministeriulu si respective ministrulu justitiei a demandatu deosebitu localitatei directiunii aici, cã se fia cu privire la denumirea amployatiloru, si se se denumēsca oatu mai multi romani, finduca acesti'a suntu in stare, de a dá desluciri poporului, potenlose intielege cu elu, ér' nu cã cei denumiti cu prim'a ôra, intre cari se afla, mai potemu dice ca cea mai mare parte, care nici o iota nu scie romanesce. Acestia cu ocaziunea localisarei nu se potu intielege cu poporulu, documentele aduse inainte de tierani nu le potu ceti si numai prin alții se potu informã si convinge despre vocea si durerile poporului tieranu. M'a avendu dreptu si vóia cutare comuna a pretinde, in care limba au a i se face protocótele, e lucru prea firescu, ca comunele romane tôte se voru invoi, ma voru pretende cã numai romanesce se li se faca protocótele, pentruca, la din contra — atatorinduse deregatori'a cartiloru funduarie in totu comitatulu — si avendu totudeodata tóta comun'a cartea sa funduarie in comuna, candu careva tieranu romanu va avē ceva de cautatu ori de stramutatu in mosie ori parcela, va trebui se caute si in a 3 comuna in unele locuri, pana va gasi verunu inteligentu, care se scia limb'a maghiara, si se'i póta dá desluciri, ori estrase cutarui si outarui romanu.

Inse ce vedemu, directiunea cartiloru funduarie pana acuma nici in considerare n'a luat intentiunea ministrulu. — Boierii din Clusiu, avendu influentia mare — eesopera, cã nu numai ômeni inteligenti — firesce numai din sinulu loru — m'a si unii dintre servitorii de curte se se denumēsca amployati, precum sa se intemplantu acuma la denumirea din urma, ca se afla intre cei denumiti si unu servitoriu de curte, unu carciomariu, unulu Z. cu 4 norme, si unu murariu. Asia se facu denumirile de amployati

acolo, unde trebus se scie pretiui amployatulu averea tieranului! — Notabene pentru posturi la deregatori'a acest'a nu se face concursu! Nu ci se denumescu asia pe supu mana, cã se nu scia totu tieranulu si se'i incomodeze cu petitiunile, si candu ar' fi in stare de a primi acest'a deregatori'a. — Era petitiunile romaniloru si cati au suplicatu pana acum suntu insemnate cu cerusa rosia (harzálható de elintézetlen) adica a se folosi inse i neefteputa inca. Pana in urma pôte se se intemple si acea, ca ministeriulu din ceva incidentu, ori din cauza finantiale, va opri denumirile, si apoi romanii voru remanē afara si de voru fi capaci, de a primi deregatori'a acest'a.

Noi dicemu, ca ministeriulu ar' fi facutu mai bine, decumva ar' fi denumitu si comisari de romani — intre cei mai multi de nationalitate maghiara scl. si **inca unulu aici la directiune**, care e totudeodata si suplentulu alu directorelui. Nu ne indoimu despre buna vointia exprimata a ministrulu de justitia, inse organele sae facu si lucra precum voiescu, — facundu boierismulu Clusianu catu se pôte mai mare presiune asupra loru: — inlocuindu'si clientii loru catu numai se pôte. Si acea oredemu, ca directorele cartiloru funduarie inca va se fia cu mai mare lealitate catra romani — esprimenduse macaru odata inaintea mai multoru in acestu intielesu. — Inse dopa proverbialu romanu „dela capu“ . . . viu'a nemulti-mirei poporului romanu in acestu obiectu o pôrta mai multu Domni'a sa. — H. . . .

Ei bine! Scimu, ca ministeriulu Ungariei dispune si asupra Transilvaniei, cum vede vercoine —; scimu, ca cu facendele cancelariei de curte transilvane e insarcinatu ministeriulu, ma e investitu prin Mai. Sa cu suplinirea acestui dicasteriu transilvanu. De ce se nu recurga dar' romanii la ministeriu, cã atare dicasteriu transilvanu, cu totu felulu de neajonse si asupri de aceste, care se stanjinescu atatu de multu in prejudiciulu viitorulu nostru natiunaliu politicu in patri'a nostra? De ce? una suta de ori de ce? De ce nu ne ingrigimu solidarminte cu mai multu neastemperu de apărarea a totu palmaculu de dreptu ce ni 'lu da legea nostra de perfecta egala indreptare natiunale, cã se nu ni se rapēsca de cobii si gai-tiele cele nesatiöse, folosinduse de fatal'a nostra retragere dela lupta decisa si acolo, unde amu trebui se ne stanjinimu cu micu cu mare, a ne scôte pe cale legale valóre deplina, pecatu ni se cuvine, tuturoru dreptelor nostre pretensiuni? Dēca inse pe aceste nu le-ar' vindeca nici ministeriulu cã dicasteriu si transilvanu, potemu se ne mai indoimu de dreptatea imperatulu si a regelui? Cine dintre noi a mai recursu pentru scurtarea drepturiloru cuvenite si denegate la Maiestate si a aflatu repulsa? Noi tacemu aici diosu din caus'a multei ignorari din partea stapaniloru ce ni s'au aruncatu in capu aici in patria, si colo susu se explica taocrea nostra totu de acei stapani, ca romanulu e multumitu intru tôte, de aceea tace! O ce manifestare si pronunțare a romaniloru se botēza de agitatiune esita dela unii buitogatai! Si noi totu se tacemu? Se nu le dovedimu toti din tôte partile, ca acesta apucatura e nerusinata? Ei, bine e asia? Bine e a fi pasivu in sensulu, care nime nu'lu sprimã, nu'lu intentionã? Ce e alta constitutionalismulu basatu pe egala indreptare, care e basea statulu pe chartia, decatu vóieca libera si deplin'a indreptare a ne lupta prin tôte canalele lui, prin marcale cu deosebire si prin organele publice, spre a face, cã se ni se audia tîpetele, ca cum se pune in viatia, ceea ce s'a asiediatu pe chartia cã racii tîganului si acēta pana a tanci, pana candu voru fi siliti a ne da testimoniulu, ca scimu si noi ce va se dica a usa de dreptulu conetitutionalu si numai atunci voru avē respectu de elu. Dupa ce va suge vitielulu vac'a indesiertu vei alerga cu siustariulu (sextaris vel sestarius = la strabuni), ca nici fundulu nu i 'lu vei albi. Cine va fi responsabilu inaintea viitorime, dēca de eca. si registrele aceste de mosii se voru face in limb'a maghiara si se voru asedia la ele ér' totu numai maghiari réu maghiaroni? Respunda cei grei, orunde, cari tacu, candu ar' trebui se reclame, chiaru la acelu ministru, a le cui instructioni se exploatare in favórea unor particulari, cu jignirea dreptatii, pentru care Christu ne a invetiatu, se suferimu si mórtea crucii. — R.

Fagarasiu 24 Iunie. (Extractu dintr'o oore pondintia particularia.) . . . Totuodata ve facu cunoscutu unu faptu intemplantu in 20 Iunie intre dōne comune:

Comun'a Vadu pôrta de cativa ani procesu in contra comunei Ohab'a pentru paduri atatu pe calea politica, catu si pe cea judoiaria si pe ambe caile a castigatu procesulu mai bine de unu anu de dile, ma sententiele inca au ajunsu de atunei in valóre de lege. Judecatori'a a cercatu in 23 Oct 1867 se introduca pe Vadeni in posesiunea paduriloru, dar' Ohab'a s'a rescultatu asupra comisariulu judecatorescu, care a trebuitu se se întóica fara rezultatu. In 27 Nov. 1867 a esitu comisiune atatu din partea judecatoriei, catu si a politicee cu asistentia de gendarmi spre efeptuarea introducerei in posesiune. Ohabenii inse s'au sculat cu securi si cu pari asupra comisariiloru si a Vadeniloru, si dupace abia au scapatu din cas'a comunale, ii strimtorasera amenintiandui, si dupace li s'au opueu in cale inarmati si cu aceleasi amenintiari furiate, pentru incungiararea pericolulu, finduca asistenti'a de gendarmi erã fôrte mica, au trebuitu se se întórca inderetru éraei fara rezultatu. Astfelu Vadenii au trebuitu se suferi cea mai cumplita lipsa de lemne in érn'a cea grea, finduca nu au alte paduri; si guvernulu cu tôte rugarile Vadeniloru nu s'a pututu induplecã si introduce cu putere armata, ceea ce ceuse si judecatori'a cu tóta energi'a — ce inse asupra Perjianiloru in favórea comunei sasesci Siercai'a numai decatu o concessese — ma nioi pedéps'a dictata de mai multe ori nu a scos'o dela comun'a renitenta.

In 20 Iunie a. c. s'a incercatu de nou introducere in posesiune, Ohabenii inse au trasu clopotele in o dunga si au alongatu de nou pe comieariulu esmisu. Se vede, ca comun'a Ohab'a a capatatu ouragiu, vediendu, ca nu i se intemplantu nici macaru mult'are pentru atat'a renitentie obstinata.

Suntemu curiosi se vedemu acum, ca ôre mai fi voru Ohabenii atatu de norocosi in manevrele loru de a scapa si acuma nepedepsi si fara putere armata. Este fôrte tristu candu cineva se jóca cu supunerea la judecat'a legale, cã deregatoriile suntu silitu a stórce respectu legiloru si auctoritatii.

Din nerespectarea acestora provine, ca de unu timpu incôce casurile devinu totu mai dese — se templa inse multe, de cari publicitatea nu efla, si acest'a nu o dieu despre ulu locu séu altulu decatu in generalu. —

Orlatu 10 Iunie 1868.

Un'a anima z-lósa si natiunala avù bunavointi'a a pune in ochii publiculu romanu in cateva siruri, schitiile si decursulu maiialulu scolasticu din scoanulu Seliscei 5/17 Maiu a. c. (nu 3/15) prin sonorulu organu natiunale Gazet'a Nr. 40 a. c. si numesce scól'a din Orlatu erariale.

De e epitelulu „erariale“ efluculu erórei de péna, trecã, ducãse, ér' de redonda din altu motivu, se atrage atntiunea acelu corespondinte asupra inalt. decretu guberniale 21 Febr. a. c. Nr. 2124 publicatu in diurnulu nostru Gaz. Trans. 5 Apr. a. c. Nr. 24; care 'lu va convinge pre deplinu de natu'a scólei orlatiune, ca e de jure et facto, romana.

Interesulu fundamentale dar' alu scólei nostre pretende si intetiesce ori candu atare modesta reflexiune si provóca pre toti binevoitorii, cã in orice privintia publica ori privata, ce ar' stinge scól'a locale, se o considere dupa adevêrat'a tiendóre intrinseca a susu amentitulu decretu guberniale.

Pocalulu amaratiunei fostiloru granitari din centrulu regiment. I. romanu inca nu s'a implutu. — N'a fostu de ajunsu servitiulu seculariu — nu sangele versatu, nu deplorabil'a miseria in carea ia lasatu auulu desrobirei 1851, ei trebus se padiésca si acum economii acesti nefiriti in puterea lucrului, usi'a cabinetulu comisiunei incuisitórie, in caus'a prevaricatiuniloru de padure, pentru cari au servitu si din care nime ia coturbatu pana acum.

Acest'a comisiune 'si a inceputu activitatea in 31 Apr. a. c., doréza de presente, enuncia sententi'a judecials de carceru, pedépsa banala, dupa Nrulu prevaricatiuniloru, spre daun'a si ingraunarea comunei.

Candu 'si va fini operatulu? Cum se voru stracurã bietii granitari numiti prin asprimea legi penale? Scie Ddieu. — I. P.

Gherla 16 Iunie. Inscintiere lit.

Fiinduca pe de una parte nu s'au adunatu atati prenumeranti, cati sunt de lipsa pentru a poté suportá celu pucinu spesele obveniente — pentruca acele se urca minimo calculo la 120—130 fl. v. a. — si pana acuma nu sunt decatu numai 268 de prenumeranti, oarii oate cu 30 cr. facu nu'a suma de 80 fl. 40 cr. si asa lipsescu inca 49 fl. 60 cr. si pe de alta parte tipografi'a diece-sana este ocupata cu alte tiparitare urginte in-catu numai preste unu timpu de 2 septemani póte se se apuce de tiparitu.

Din astu punctu de vedere subscribul este silitu a inscintia on. publ. respective pe onoratii prenumeranti, ca timpulu prenumeratiunei se prolongesoe pana la finea lunei viit, inse tiparirea opsioului „Vade Mecum” va urma de locu catu va avé timpu tipografi'a amintita*).

Teodoru Manu,
vicefiscalu comitatensu.

UNGARIA. Siedinti'a dietei din 19 Iunie. Dupa curente interpela d.

Ios. Hodosiu: Onorata casa! Nu vedu nici unu ministru pe bancele ministeriali; nu sciu déca voiesou domnii ministri a participá la siedinti'a de astadi. Eu si mai multi consoci deputati vremu a indreptá catra intregu ministerulu o interpelatiune in caus'a nationale; si voimu a capeta responsu, dar' nefindu aici domnii ministri nu potu interpela bancele gole, ca acele de siguru nu'mi voru dá responsu (sgomotu, intrerumperi, strigari: se va comunicá cu ministerulu in scrisu). Asia este, se va comunicá in scrisu, ca amu pusu si pe scrisore acésta interpelatiune, si o amu subscrisu mai multi; dar' nu sciu candu voiu capeta responsu, ca n'asiu vol' cá si acésta interpelatiune se aiba parte de acea gratia, care o a gustat'o multe altele pana acum, adica ca ele s'au facutu inainte de asta cu trei patru septemane, si totusi nici pana in dia de astadi nu s'a responsu la ele (sgomotu). Am onóra a pune interpelatiune pe mas'a casei si me rogú a i se dá cetire.

Notariulu da cetire urmató,ei interpelatiuni:

Interpelatiune

catra intregu ministerulu in caus'a nationala.

Luandu in considerare proiectulu de decisiune, ce subscrisii si alti mai multi consoci deputati inca la 19 Dec. an. tr. sub numerulu diariului 1512 au pusu pe mé's'a casei, in vertutea oarui din motivele enumerate acolo a propusu, cá casa reprezentativa se aviseze comisiunea esmisa in caus'a nationale, cá continuandu'si lucrarile, operatulu seu dimpreuna cu reportulu se'lu asterna casei negresitu pana la ultim'a Ianuaru 1868;

considerandu, ca camer'a acceptandu acésti'a proponere a decisu, cumea comisiunea esmisa in caus'a nationale se asterna la casa operatulu seu pana la finea Ian. 1868;

considerandu, ca memorat'a comisiune inca in Ian. a. c. cu acea a voitú a se justificá, celu pucinu prin notariulu seu in calea diurnalistica a afirmatu, ca mai multi membri ai comisiunei fiindu ocupati in delegatiune, si astfel nepotendu luá parte in discutiunea si pertractarea causei nationali — nici comisiunea cá atare n'a potutu se locre;

considerandu, ca activitatea delegatiunei in-cetandu dela lun'a Martiu anulu curentu, a in-cetatu atatu moralmente catu fisicamente si ne-activitatea comisiunei in caus'a nationale;

considerandu, ca pe langa tóte aceste; comisiunea nici pana in dia de astadi n'a sub-eterntatu casei proiectulu de lege in caus'a nationale;

considerandu ca, dupa scirea privata a subscrisiloru, comisiunea esmisa in caus'a nationale numai pentru aceea si-a intreruptu lucrarea pe timpu nedeterminatu, pentruca ministerulu are pof'ta, de a participá la consultarile in cectiune dar' fiindu ocupatu cu alte afaceri, afirmativ-mente, mai urgente, i lipsesce timpulu de a poté participá;

considerandu, ca dupa convingerea nóstra abia póte fi cestiune mai urgente si mai momentósa decatu cestiunea nationale, si ca des-legarea acestei cestiuni pe bas'a egalitatei nati-onali nu poté suferi nici o amanare;

*) Tóte foile romane suntu rogare se binevoiesca a reproduce inscintierea acésti'a in colónele sale. —

considerandu, ca amenarea de deslegare a acestei cestiuni a trezitu in noi aceea temere profunda, ca dóra nici n'ar fi in intentiunea ca-sei de a 'si implini cuventulu datu de atate ori si cu atat'a solemnitate;

considerandu tóte aceste, interpelamu pre intregu ministerulu:

1. Adeveratu e, ca ministerulu impedece comisiunea esmisa in caus'a nationale intru lu-orarea sa, si astfelu o impedece intru implinirea detorintei sale luata dela casa; déca e, apoi

2. Aplecatu e ministerulu a delaturá acésta pedece astfelu, incatu comisiunea in caus'a nationale, continuandu'si catu mai curendu lu-orarea, se póta pana la finea acestei lune a veni la casa cu proiectulu seu.

Pest'a 1868, Iunie 19.

Ios. Hodosiu, Florianu Varga, A. Vlada, V. Ba-besiu, S. Borlea, Antonu Mocioni, Alecsandru Mocioni, Andreiu Medanu.

Cas'a decide a se comunicá acésti'a interpe-latiune ministerulu in scrisu. „Fed.”

Min. Lonyai respunde la interpelatiunea lui Bobori, ca a inchiaiatu unu contractu cu unu bancheriu din Vien'a, cá se póta esportá in Serbi'a vr'o 200 mii maji de sare cu cate 2 fl. 60 cr., inse contractulu a espiratu in Aprile. — Se mai decide pretiulu sarei pentru Transilva-ni'a cu 3 fl. 80 cr. —

In sied. din 20 Iunie Lonyai éra mai cere prolongirea indemnitatei si pe Iuliu. Madarász presentea petitiuni pentru total'a restituire a le-giloru din 1848 si Bobori una totu in obiectulu acésti'a cu 2000 subscrisi. Se debate si legea venitulu de pe tabacu. Discusiunea inse nu se finece. —

In sied. din 22 Alecs. Mocioni presentéza si recomanda o petitiune a romaciloru din Crasn'a in contra procederei celei arbitrare a comitelui supremu cu ocaziunea alegerei v. comitelui. — Se primesce tractatulu cu Bavari'a privitoriu la intrarea ei in tractatulu vamalu prusienescu. In fine se primesce amendamentul lui Bethlen F. in caus'a monopolulu de tutunu, ala carui cu-prinsu e, cá ministerulu se se insarcineze a convocá una comisiune, care se cerceteze, cum s'ar poté mai lesne inlocui venitulu monopolu-lui de tutunu pe alta cale. Se mai cetesce si proiectulu pentru darile provisorie. —

In sied. din 23 desbatanduse asupra pre-tiulu sarei pentru Marmati'a nu se luá in con-sideratiune motiunea dlui Várady, cá pretiulu se remana cá si in Transilvani'a, ci s'a desfipu la 4 fl. 80 cr. maja.

Se primesce tractatulu de navigatiune in-chiaiatu cu Angli'a. —

Br. Eötvös, min. de cultu, respunde la interpelatiunea lui L. Simonyi, ca guvernulu nu se afla in stare, cá dupa art. XX § 3 1848 se provédia pre pretiit' taturoru confesiuniloru cu subsistentia din partea statulu, decatu cu ceea ce s'a pusu pana acum in bugetu si pune in privint'a instructiunei publ. unu proiectu de lege pe masa intre aplausele camerei, cerundu urgentia pentru pertractarea lui. Simonyi se multiamesce cu responsulu si se mai continua desbaterea legei despre importulu tabacului. —

CROATIA inca totu nu e in voita. Depu-tatiunile regnicolari au tienutu in 24 o confe-rinti'a comuna, in care s'au schimbatu opinii-nile si disputele cu destula caldura de ambe partile. Maghiarii vréu, cá administratiunea fi-nantiala se fia comuna, vorbindu órdieru se fia in mani maghiare, dar' croatii au oferitu pentru spesele comune 1 1/2 milionu. „Pester Lloyd” afirma, ca croatii in caus'a Fiumei stau mortisiu pe statulu quo dela 1848, cá Fiume se trsmita si la Pest'a si la Zagrabi'a deputati si proce-sele se le póte la tabl'a bazala croata. In obiectulu finantiaru, onota Croatiei, cu care se se impartasiésca la obiectele comune, ar' fi 3,800 000 si cifr'a intréga a venituriloru 4,000,000, in care se afla 2 000,000 pentru propri'a ad-ministratiune a Croatiei. De aci incolo se pre-tende si se concede, ca in diet'a Ungariei croatii se vorbésca croatiese. Croatii mai ceru inse, cá nu numai ministerulu croatu, oi si totiramii de administratiune se aiba comunicatiune numai in limb'a croata cu Croat'i'a. Ómeni! Se intie-lege de sine, ca maghiarii la acésti'a nu se in-voiescu. —

ROMANIA.**Sonetu**

la Alteti'a Sa imperiala

PRINCIPELE NAPOLEONU.

Voi ce-ati loptatu o Prince, se fia o Romania,
Se aiba libertate si unu dulce viitoru:
Candu Imperatulu Francii, dalbu in marinimia,
Spre-a resbuná pe popoli, creá oate unu poporu;

Ven'ti cá se culegeti adeno'a simpatie
Coloniloru Dacii! oa-ci inimile loru
La patri'a loru vechia s'a vinta cu mandria,
Si ei saluta-n Franci'a pe vechiu-Imperator.

O prince! fiti voi martoru ca sentinel'antica
A Romei totu vegheadia din r'p'a Sarmatica
Si pana-n Panoni'a. La marele-mpurato
Spuneti! oa-ci ELU in timpuri amari si intristate
S'a ingrijitu de dens'a; a datu ei libertate
Ce ómenii si timpii amari au fostu surpatu.

Dim. Bolintineanu.

Bucuresci 25 Iunie. Primirea Altetiei Sale, a principelui imperialu Napoleonu pe pamentulu si in capital'a Romaniei, fú fórte cordiala si cu tóte ca nu se desbracase de in-cognito, ajungundu totusi pe pamentulu Roma-niei luá unu aeru liberu, cum e si aerulu ele-mentulu seu. — In 11/23 Iunie, in dia a ani-versaria a libertatii Romaniei a pusu pitiorulu la Severinu pe pamentulu romanu. Salve de tunuri anuciara sosirea marelui óspe, unde fú priicitu de d. gen. Nicolae Goleacu in fran-tea saluatoriloru. In 24 dimineti'a sositu la Giurgiu fú primitu de min. de interne si de esterne cu arcu de triumfu si cu salutare entu-siastice din partea multoru mii de poporu si a junimei de ambe secsele, care toti in vestmente serbatoresoi ei presentara daruri, buchete de flori, adresanduise cu cuvintele: „Romani'a re-ounóscátoria!”

Principele incantatu de o primire atatu de entusiasmata -si esprima satisfacerea in terminii cei mai magulitori, pentru romani si dupa re-vist'a granitieriloru si a dorobantiloru se repeti multiamirea si pentru tóte onorile militari, ce i s'au facutu in diferitele orasie ale Romaniei. La 11 plecá Alteti'a Sa din Giurgiu. La cea din urma posta, la Copaceni principele fú intemp-natu de Mari'a Sa Domnitoiulu Romaniei in-socitu de d. min. de resbelu cu cea mai mare cordialitate, de unde in trasur'a domnésoa ala-turea cu Domnitorulu, cá doi veii ce suntu, printre urarile populu serbatorescu sosira la 3 óre la campulu libertatii, unde fú primitu suptu arcu de triumfu maiestosu si cu o multime de simbole, flamure, coronu de lauri, girlande de ver-detia, flori si ou anim'a cea caldurósa a roma-nulu, care erá intr'o multime tumultuósa de mare si pana la palatulu domnéscu fú urmatu de strigatele entusiasmte si intempnitu cu cea mai naltu serbatorésoa pómpa. Dela palatu fú con-dusu marele óspe la ospelulu „Hugues”, unde ei esprimase dorint'i'a de a scobori cá calatorindu incognito.

Consiliulu comunei capitalei se duse indata in corpore spre a aduce ilustrulu óspe omag-iale capitalei si d. Corneliu Lapati cá locutien-toriu de primariu se adresá catra Alteti'a Sa principele imperialu dupa „Romanulu” cu ur-matórele cuvinte:

„Monsignore!

Interpretu alu poporulu capitalei, consi-liulu comunalu este fericitu si mandru de a pre-sentá omagiale sale ospelui ilustru alu oarui patria a fostu in totudénn'a o tíera de ospitali-tate si de protectiune pentru fiii Romaniei.

Francesu si Napoleone, membru alu angu-stei familie imperiale de Franco'i'a si ruda prea iubitalui suveranu alu Romaniloru, protectore generosiu si staruito u alu causei nationalitatei romane, Alteti'a Vóstra imperiale are titluri imul-tite la amórea si la reconscint'i'a eternela a Ro-maniei.

Se fia dara binevenita Alteti'a Vóstra im-periale, pe acestu pamentu care ii datoresce in mare parte emanciparea sa, si unde fisoare lo-cuitoriu cunóscoe, iubesce si venéza numele prin-cipelui Napoleonu.

Se traiésca Alteti'a Vóstra imperiale.
Se traiésca Franci'a!”

Principele respunde cu afabilitate, oa e fórte miscatu de primirea atatu de entusiasta

ce a gasitu in Romania'a si in capitalea ei, si cu toate ca caletoresce incognito, primesce manifestarile ce ii face poporul romanu, nu pentru persoana sa, ci pentru tier'a ce prezenta, careia ii va comunica expresiunea simtiemintelor manifestate aci.

„Principele Napoleonu prandi la palatu, impreuna cu principele Carolu si cu P. S. S. mitropolitulu, dnii ministrii si d. console alu Franciei.

„Ser'a orasiulu stralucia de iluminarea cea mai splendida. Tote edificile si piatile publice ardeau de focuri tricolori: lampione, lampe venetiane, transparente de totu felulu erau raspandite pretutindeni cu o imbielsingare si una gustu neimputabile. Tote casele particulare de pe ulitiile principale erau asemenea iluminate cu splendore. Multimea ce circula pe ulitie era nenumerata. Pe la noue ore principele Napoleonu, insocitu de principele Carolu si urmatu de suit'a sa, percorsera in caretele cortii principalele strade ale a capitalei si pretutindeni unu strigatu imensu si entusiastu anucia trecerea ospelui Romaniei. Dupa noue ore si diumetate principele reintra la ospelu si in indata o parte din armata cu mai multe musice esecutara o retragere si o rugatiune de sera cu faole pe piati'a teatrului din inaintea ospelului Hugue.

Pe la diece ore musicele incetau de a canta si multimea, care cu cea mai mare anevointia putea circula, se retrase incetu incetu. Pe la mieidiulu noptii iluminarea inca nu se stinsese si prin ulitie totu mai era lume. Astfelu se sfirsi asta mare si vesela serbare nationale, in care unu Napoleonu, unu puternicu protectore alu Romaniei, venea se vadia cu proprii sei ochii opera sollicitudinei si silintieloru sale.“ Serie „Rom.“.

„Bucuresci 14/24 Iunie. Traiesca Napoleonu! Traiesca Carolu!

Eca cuvintele ce in timpu de doue zile si doue nopti resuna in tote urechile, suntu pe tote buzele, in tote acimele.

Traiesca Napoleonu, care a intinsu Romaniai scandar'a de salvare! Traiesca Carolu, care s'a suitu pe batelulu ce era in periclu, a luatu cam'a si l'a condusu, ilu oonduce la portu.

Napoleone! Eca caus'a acestoru serbari ce in timpu de 48 de ore au tinentu o natiune in miscare, a metamorfosatu tier'a intr'o gradina feerica in oare, printre drapele, flori, flacari si tunuri, printre multimea cu scomotosele, virilele si sincerile strigari de hur'a, aparu imaginea acelu care, in timpu de 20 de ani, a scudoitu lumea intr'ega, care facea si desfacea rigate . . . care tramitea armate la Nord si la miadia-di, la resaritu si la apusu si care, in faci'a flacariloru, a ghiuleleloru, a fomei si-a setei, faceau, din cele patru parti ale orizontelui, se tresalte Europ'a prin strigare „Traiesca Imperatorole!“ a acelu care a inceputu la Toulonu si-a sfirsitu la St. Eleu'a, dar' pentru catuva timpu numai, spre a reveni din nou pentru a redestepta omenirea, a re'nvioa nationalitatile, a reface Dacia lui Traianu si Italia lui Augustu, a acelu in sfirsitu care a fostu Napoleonu!

Nu este ore unu visu! nu este o reminescentia a copilariei nostre! Nu este un'a din acele cantari ale leganului a careia suvenire se redestepta si ne mai incanta pentru cateva ore! Este unu omu ore celu care trece, cu aceeasi figura in midiloculu acestui cadru de flori, de baniere si de focu, seu este unu visu! O! nu, ca-ci langa densulu eca vieti'a, suculu, dulcea radiosa realitate, eca Carolu! Carolu celu prea iubitu, „Carolul nostru“, cum ilu numesce poporul in adeveratulu si simtitulu seu limbajiu. Nu! nu este unu visu, ca-oi florile cari cadu din tote partile au unu parfum care nu'lu au acele ale viselor; suntu flori de vieti'a, de realitate; ele au fostu semenate la Osborne si la Parisu; au crescutu pe unu teremu bunu si poporul romanu ti le ofera, Napoleonu, si ti le ofera prin man'a prea iubitului seu domnitoriu!!! („Romanulu“) (Va urma.)

Fu serbat'oria stralucita la Cotroceni. In diorile deminetii din 26 porni princ. Napoleonu contra Rusoiculu si Varna, dupace in 25 primi pre agenti, consuli, misiunea militaria franceza. deputatiunea coloniei franceze si alte notabilitati, precum si pre romanii, carii ei inmanuara o adresa privitoria la starea si relatiunile ro-

maniloru din Austria, fiindu petrecutu de binecuvantarile cele mai cordiale ale romaniloru, pe lunga atentivulu: Si te roga nu ne uita. —

— Guvernulu Romaniei a inchiaitu cu oompania Oppenheim conventiunea respectiva pentru inceperea la cladirea drumului de feru de catra Bucovina, Suceava, Iasi, Botosiani, Romanu pe temelulu concesiei primite de camera si in sperantia, ca senatulu viitoriu nu se va opune. —

— „Hazánk“ din Pest'a vorbindu despre pompos'a primire a principelui Napoleonu in Bucuresci adauga: „Paguba inse, ca s'a mai luminatu gonoiculu acelu multu, ca princ. Napoleonu si fara lampe 'lu va vede destulu de bine.“ — Asia sciu vorbi diurnalele maghiare de totu ce e romanu, fara ca se'si mature mai anteiu dinaintea usii loru. —

Cronica esterna.

SERBIA. Belgradu 26 Iunie. In 23 dimineti'a pe la 5 ore bubuitulu tanariloru pose in pitiore mai tota cetatea. Deodata se aduna o masa inspaimantatoria de poporu. Autoritatile statului si corporationile precum si poporul tramise o deputatiune numerosa la portulu Dunarei spre a saluta pe tenerulu principe Milanu, care sosise acolo. O primire pomposa si caldoroasa se facu principelui. Elu trase de-a dreptulu in biserica si dupa Te Deum incunguratu de guardi'a princiala si nationala pe ulitia capitala a trasu de-a dreptulu la palatu, intr'o careta cu ministrulu de resbelu intre salutar: „Se traiasca principele nostru! In 17 se mai prinzera vr'o doi studenti ca complici la asasinatu si in ora candu ii prinsera gendarmii strigara se traiasca republi'a! Omladina reu niunea studentiloru dela universitate, are acum mai multi membri compromisi si prins, er' regimulu pandesce cu severitate dupa orice manifestatiuni. Diurnalele serbesci consiliaza pe regimu, ca se inoredintieze pe tenerulu Milanu in grigi'a Domnitorielui Carolu, care se conducea regenti'a. —

In ITALIA sub Menotti Garibaldi erasi inceputa a se ingola voluntari fara opunere pe facia din partea guvernului.

Pontificele Romanu tindu in 22 Iunie o alocutiune, in care perstringe aspru legile cele 3 confesionale austriace si pe cei ce leintrodusera si sanctionara, amenintandu cu cenur'a, care astepta dupa conciliile ecumenice pe cei ce vatemala drepturile bisericeii.

In consiliulu min. austriacu din 25 Iunie Dr. Giskra facu propunerea, ca in urm'a acestai alocutiuni se se inapoieze pasportele natiunii apostolice, inse nu se primi. —

In GERMANIA la Worms se desveli in 25 Iunie monumentulu lui Martinu Luther. Suta de mii poporu asculta la predioele festive si regele Prusiei Wilhelmu si principele de corona se aflara de facia. Candu se voru intelni atatea contraste? —

Mai nou. Alaltaei se descoperi aici unu impostoru, cearlatanu, care imbracatu in vestminte de preotu romano-catolicu sub nume de br. Simony Peter -si deschise oalea a cersi pentru crestini din Siria si Libanon, pre candu tocma se primi o scrisore dela episcopulu romcat. din Bucuresci, in care se tragea atentivunea asupra numitei persoane insielatore, inse siretulu cearlatanu, fiindu in ospitiu la franciscani, candu ei descoperi cuardianulu persoana mincinoasa, elu se apuca se atenteze pe voiniculu cuardianu, inse acest'a 'lu ajunse in strada si midiloci de se dede in man'a politiei, unde se afla. In „Presse“ mai oetiramu, ca acestu br. cu altu sociu alu seu se mai dede preste granitia si din Lemberg. Ar' fi cu scopu, se se puna odata capetu la asemeni cersitorii straine si inca insielatore, pana candu patriotii se afla in stare de miseria in tota privinti'a. —

D. Emil de Trauschenfels si socii au cerutu dela ministeriu voia, ca se intreprinda lucrarile preliminari pentru o cale ferata cu cai pe lini'a Alb'a Iulia, Vintiu de diosu, Mercurea, Sibiu, Fagarasiu, Brasiovu. —

Novissimu. De presiedinti la tribunalele urbariali se denumira pentru Clusiu: Lésszay; p. Tergulu Muresianu: Albertu Fülöp; Odrheiu Lud. Nagy; S. Georgiu de Sepsi: Ios. Donát; Fagarasiu: Keul; Deva: Carolu Pogány; Desiu: Georgiu László(?); pentru Aiuda Dumitru Boieriu. Intre 8 abia unu romanu si totusi diou, ca se respectéza natiunea romana pretutindinea! Credit Jadaeus Apella. —

Anunciu de carulu inte.

Subscribulu si iea onore a incunoscintia pe t. p., ca cursulu iute intre Brasiovu si Bucuresci incependu din 28 Iunie a. c. tiene comunicatiune in tota diu'a. Plecarea din Brasiovu in tota diu'a la 6 ore demaneti'a dela otelulu „Bucuresci“, din Bucuresci tota diu'a la 1 1/2 ora dupa prandiu dela otelulu „Concordia“.

Franciscu Körner,

1-3 intreprindietoriulu cursului iute.

Bai'a de munte Vinari'a (BORSZÉK).

Deschiderea curei e in 20 Iunie.

In urm'a analizei celei mai noue chemice Vinari'a (Borszék) se tiene de acidele de feru alcalice pamentose. Acestea aratara intr'unu fontu civilu de apa

	in fuinta'n'a principala	in bai'a rece (lobogo)
Chlorcaliu . . .	0.1920 grane	0.0767 grane
Chlornatriu . . .	0.6067 ”	0.1228 ”
Natron carbonicu	5.9750 ”	1.4131 ”
Acime carbonica		
de vara . . .	11.0738 ”	5.8675 ”
Oxidulu de feru . . .	0.1152 ”	0.0768 ”
Acime de pamentu		
amaru . . .	5.4298 ”	2.6880 ”
Lutu . . .	0.0384 ”	—
Pamentu siliciosu	0.5837 ”	0.5606 ”
Natron acidu sulfuricu	in multime neponderabile.	
Carbonicu liberu 23.7626 ”		8.5939 ”
Temperatur'a + 7° R.		+ 8° R.

Asemenea in compunerea loru mai suntu celelalte patru fuintani, cari stau la dispozitiune de a le folosi; mai departe trei bai minerale reci unice in felulu loru de o temperatura de 8, 9 si 11° R. Cele din urma procurara baii Vinari'a numele de unu „Vichy rece“. Mai departe Vinari'a posiede si scalda confortatoria de vana.

Pentru cortele convenite si estine, pentru petrecere si distractiune, pentru costu estinu si gustuosu pe sem'a ospetiloru s'a ingrigitu bine din partea comisiunei de cura; parte prin repararea mai confortatorie a edificatoru, parte prin facerea altoru noue; prin o capela escelenta la fuintana si prin fipsarea tarifei la otelu.

Apele minerale ale Vinariei folosescu pentru mistuitiunea loru cea usiora, pentru efectulu loru alcalisatoriu si pentru recorea loru cea recreatoria si suntu cu deosebire avisate pentru cei ce suferu de arsuri, dureri de stomacu, colica, de spasmu (carcei in stomacu), de cataru cronicu de stomacu si matie, chiaru si deca s'au mai incuibatu si suferinti'a de ficati si de sistem'a veneloru portare; la patim'a organeloru, cari prepara si mana udulu, la catarrh de besica si la asia numita acime urinaria (Diathesa), la petra si nasipu in urina; cu deosebire folosescu aceste ape la depresionile cele bolnavitiose ale sistemii nervose nascute in urm'a boletoru secsuale — chiaru deca ar' fi trasu dupa sine o stare generica de slabitiune, or' chiaru si intiepenire — la boile istericose si sterilitate, cu deosebire la cele ce se baséza pe amortirea si neactivitatea celuleloru.

La intrebari si acordari comisionale urméza efectuare cu tota prompti'a din partea mediculuu statoriculu de baia doctore de medicina si chirurgia Albertu Rákosi, care sub timpulu saisonului tiene si apoteca. —

 La finea sem. I. se róga ondd. prenumeranti a grabi cu tramiterea pretiului, ca se nu fimu impedecati. — Conditiiunile prenumeratiunei se afla in frunte, si adaugemu, ca numai in interesulu natiunei se prenumera. —

Cursurile la burra in 30. Iuciu 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 51 cr. v.
Augsburg	—	—	113, 10,